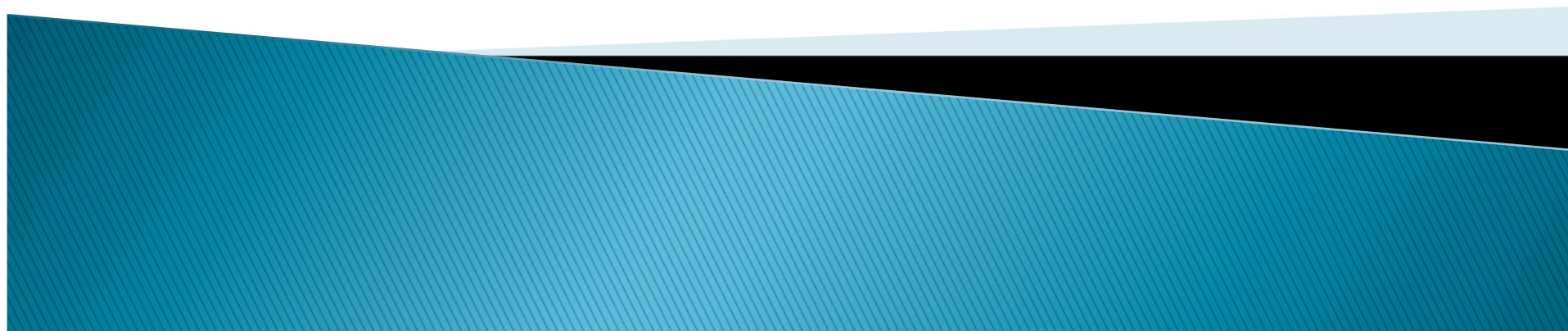

Zdravie a zmena klímy

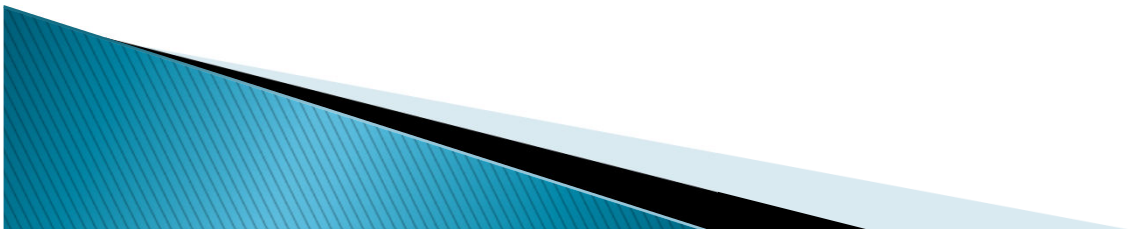
MUDr. Jindra Holíková

Komárno, 09/2019

Prejavy zmeny klímy

- ▶ Mierne zimy bez snehu
- ▶ Ostré prechody medzi zimou a letom
- ▶ Horúce letá
- ▶ Lokálne záplavy

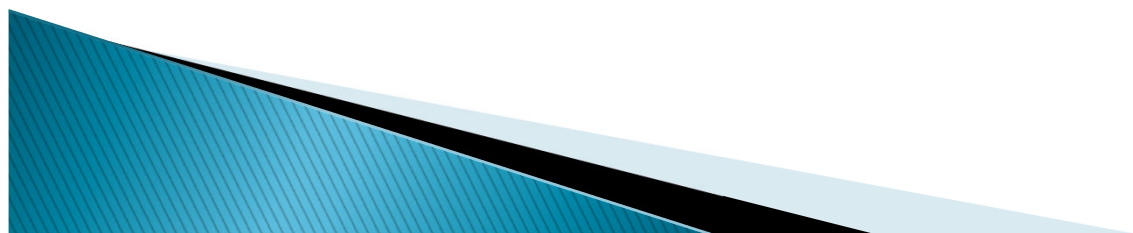
Prechody zima – leto

- ▶ Choroby z prechladnutia
- ▶ Obliekanie
- ▶ Otužovanie

Ako človek reaguje na horúčavu

- ▶ Optimálna teplota – okolo 20 st. C (oblečenie)
- ▶ Termoregulácia:
  - rozšírenie povrchových ciev
  - zvýšenie tepovej frekvencie
  - potenie
  - pocit dyskomfortu
  - kŕče z horúčavy (tekutiny, soli)
  - kolaps (úpal)

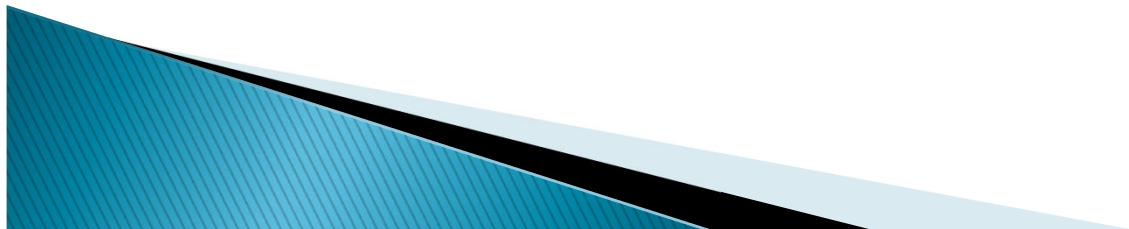
Citlivé populačné skupiny

- ▶ Novorodenci, veľmi malé deti
- ▶ Starí ľudia
- ▶ Chorí ľudia – srdcovocievne ochorenia
akútne ochorenia
závažné chronické ochorenia

Racionálna ochrana

- ▶ Regulácia pobytu vonku (11. – 14. h)
- ▶ Tienenie
- ▶ Zníženie pohybu (práca, šport)
- ▶ Voľba odevu
- ▶ Príjem tekutín

Ochrana v interiéroch

- ▶ Zábrana preslnenia
- ▶ Spôsob vetrania (prievan, ventilátory)
- ▶ Klimatizácia – prúdenie
podchladenie
rozdiel $T = 5 \text{ st. C}$
- ▶ Skrátenie pobytu

Vplyv na kvalitu vody

- ▶ Pitná voda – prežívanie mikróbov
výskyt patogénov
(týfus, cholera,
améby–úplavica,
legionely,
inf. žltáčka
  - dezinfekcia
  - nedostatok vody!

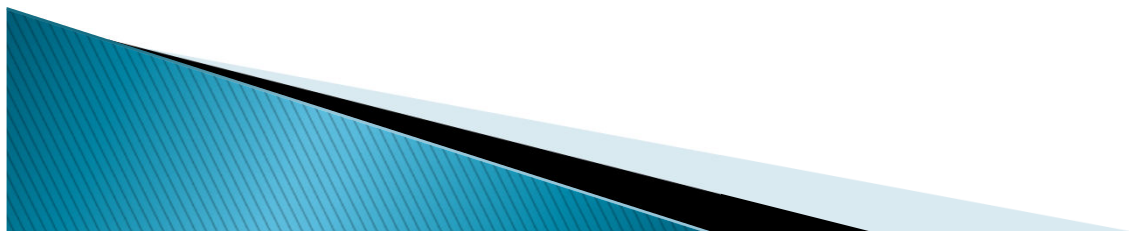
Vplyv na kvalitu vody

- ▶ Voda na kúpanie – salmonely
améby
cerkárie
neglerie (meňavky)
sinice

Výskyt hmyzu

- ▶ Presun hmyzu do vyšších polôh (kliešte)
  - lymská borelióza, encefalitída
- ▶ Nové druhy ?
- ▶ Prenos subtropických a tropických ochorení
  - malária
  - iné parazitárne (spavá nemoc)
  - vírusové (žltá zimnica, západonílska hor.)

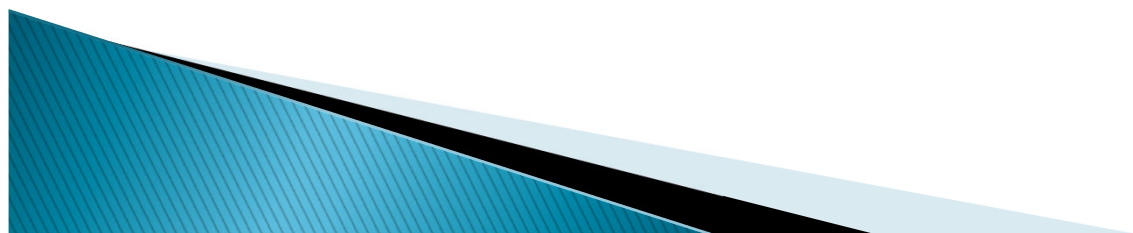
Vplyv na potraviny

- ▶ Skoré kazenie v teple
- ▶ Množenie patogénov (salmonely, kampylob.)
- ▶ Prežívanie parazitov (škrkavky, mrle, motolice, pásomnice)

Dôsledky povodní

- ▶ Znečistenie pitnej vody
- ▶ Kontaminácia potravín
- ▶ Zvýšený výskyt plesní v interiéroch
- ▶ Zvýšený výskyt komárov
- ▶ Stres

Schopnosť adaptácie

- ▶ Individuálne – zlepšenie termoregulácie
otužovanie, aklimatizácia
vývoj imunity
možnosti očkovania
- ▶ Populácia – výhodné mutácie
ukladanie pigmentu

